

Elmeri+ havainnointiohje

Kattava havainnointi (pieni työpaikka)

Kun aika riittää koko työpaikan havainnoimiseen kattavasti, menetellään seuraavasti:

- havainnoidaan koko työpaikka jakaen se sopivan kokoisiin alueisiin / työpisteisiin. Ulkoalueelta havainnoidaan esimerkiksi työntekijöiden sisäänkäynnin ympäristö, saapuvan ja lähtevän tavaran alue sekä jätehuoltoalue
- havaintoja tehdään yhteensä vähintään 100 kpl, jos mahdollista

Edustavan otoksen havainnointi (suuri työpaikka)

Kun ei voida havainnoida kaiken kattavasti, valitaan edustava otos. Edustavuus toteutetaan seuraavasti:

1. Kierros suunnitellaan niin, että
 - tehdään havaintoja ulkoalueella ja kaikilla osastoilla (lukuun ottamatta konttoreita)
 - havaintoja tehdään mahdollisuuksien mukaan kaikista erityyppisistä töistä ja alueista (päätyypit), joita työpaikalla esiintyy
 - on syytä huomioida myös esimerkiksi siivousvälineiden huoltopaikka, korjauspaja, kemikaalivarasto, ilmastointikoneiden ja suodattimien huolto (ainakin kulkutiet), ja sosiaalitulat.
2. Kierroksella arvioija valitsee havainnoitavat alueet / työpisteet itse satunnaisesti (ei systemaattisesti heikoimpia tai parhaita)
 - esimerkiksi järjestyksessä ovelta lähtien ensimmäinen pilariväli (tai työpiste) ja sen jälkeen joka toinen tai joka kolmas
 - varmistetaan, että havainnot kattavat myös varsinaisten työpisteiden välisiä ja ulkopuolisia alueita, koska esimerkiksi järjestysongelmia voi helposti olla juuri ”ei kenenkään” alueilla
3. Jos mahdollista, arvioija valitsee havaintokohteita eri osastoilta / eri töistä määrällisesti samassa suhteessa kuin niissä on työntekijöitä.

Elmeri+ havaintolomake

Yritys: _____ Päiväys: _____

Osasto: _____ Havainnoitsija: _____

Havaintokohteet	Kunnossa	yht.	Ei kunnossa	yht.
Työskentely 1. Riskinotto, suojaimet, vaatetus				
Ergonomia 2. Fyysinen kuormitus				
3. Työpisteen ja -välineiden ergonomisuus				
Kone- ja laiteturvallisuus ajo-				
4. Koneiden kunto ja suojalaitteet				
5. Koneiden hallintalaitteet ja merkinnät				
Liikkumisturvallisuus				
6. Kulkuteiden ja lattioiden rakenne, putoamissuojaus				
7. Poistumistiet				
Järjestys				
8. Kulkuteiden ja lattioiden järjestys				
9. Pöydät, päällyset ja hyllyt				
10. Jäteastia				
Työympäristötekijät				
11. Melu				
12. Valaistus				
13. Lämpöolosuhteet				
14. Ilman puhtaus ja käsiteltävät aineet				
	yhteensä		yhteensä	

$$\text{Indeksi} = \frac{\text{Kunnossa}}{\text{Kunnossa} + \text{ei kunnossa}} \times 100 = \frac{\quad}{\quad} \times 100 = \quad \%$$

Muistiinpanoja:

Havaintokohteet	Hyväksymisperusteet
mikäli havainnoitavaa kohdetta ei ole, kohtaan ei merkitä mitään	
Työskentely	1 havainto jokaisesta ruudussa työtätekevistä työntekijästä
1. Riskinotto, suojaimet, vaate- tus	Käytetään työn edellyttämiä ja hyväkuntoisia suojaimia ja vaate- tusta. Ei oteta selvästi havaittavaa riskiä esim. puhdis- tus koneen käydessä tai painavan taakan nostaminen yksin
Ergonomia	2 havaintoa jokaisesta ruudun työntekijän työpisteestä
2. Fyysinen kuormitus	Ei yksipuolista yläraajan toistorasitusta. Ei raskaita tai hanka- lia käsin tehtäviä nostoja ja/tai siirtoja. Keventävät välineet
3. Työpisteen ja -välineiden er- gonomisuus	Työpiste säädettävissä tai oikein mitoitettu. Työvälineet er- gonomiset
Kone- ja laiteturvallisuus	2 havaintoa ruudun jokaisesta koneesta
4. Koneiden kunto ja suojalait- teet	Koneet, laitteet ja ajoneuvot turvallisessa kunnossa, suojalait- teet paikallaan.
5. Koneiden hallintalaitteet ja merkinnät	Hallintalaitteet merkitty asianmukaisesti, kilpi, turvamerkin- nät ym. olemassa.
Liikkumisturvallisuus	2 havaintoa ruudusta
6. Kulkuteiden ja lattioiden ra- kenne, putoamissuojaus	Pinta ehjä ja pitävä. Merkinnät, mitoitus ja turvajärjestelyt kunnossa. Turvalliset nousutiet. Putoamisen suojaus kun- nossa.
7. Poistumistiet	Merkitty, opastus näkyvässä, helppo poistuminen uhkatilan- teissa
Järjestys	1 havainto jokaisesta alla olevasta kohdasta, jos esiintyy ruudussa
8. Kulkuteiden ja lattioiden jär- jestys	Järjestys ja siisteys hyvä liikkumisen ja tavaroiden siirron ja siivoamisen kannalta.
9. Pöydät, päällyset ja hyllyt	Järjestyksessä, siistit, ei tarpeetonta tavaraa. Hyllyt tukevat ja turvalliset
10. Jäteastia	Jäteastiat asianmukaiset, sopii lisää jätettä
Työympäristötekijät	4 havaintoa ruudusta
11. Melu	Ei kuulolle vaarallista tai työtä häiritsevää melua
12. Valaistus	Voimakkuudeltaan riittävä ja häikäisemätön
13. Lämpöolosuhteet	Lämpötila, kosteus ja virtausnopeus työhön sopivat
14. Ilman puhtaus ja käsiteltävät aineet	Havainnointiin ja kokemukseen perustuen ei merkittävää al- tistumista hengityksen, ihon tai suun kautta, aineiden pakka- ukset asianmukaiset